

Kūrybiškumas kaip pažinimo forma: tikslųjų mokslų tarpdiscipliniškumo perspektyva

Dr. Rūta Saliklis

VDU lektorė, Dailės instruktore

Kas aš esu?

- Gimiau ir užaugau Amerikoje (Čikagoje) Lietuvių šeimoje
- Baigiau bakalaurą iš meno ir meno istorijos
- Gavau Magistro laipsnį iš muziejologijos (Museum Studies)
- Doktoratas iš Tekstilės Istorijos: rinkau medžiaga disertacijai Lietuvoje 1993 m.
- Dirbau įvairiuose meno muziejuose kaip kuratorė ir muziejaus direktorė
- Dabar dėstau meno istoriją, meno įvertinimą (Art Appreciation), ir Piešimo kursus Kolegijoje Kalifornijoje; bendradarbiauju su VDU

Šiandien kalbėsime apie kūrybiškumą

- Kodėl kūrybiškumas yra svarbus mokiniams nuo vaikų darželio ligi pensijos amžiaus
- Ar menai ir kūrybiški užsiėmimai yra laiko gaisinimas? Nutraukia laiką nuo svarbesnių discipline?
 - Tėvai, seneliai, mokytojai, administratoriai, Švietimo Komisija gal taip galvoja?
 - Aš dažnai girdžiu iš tėvų, kad vaikas turi baigti matematiką arba inžineriją
 - Mano močiutė manęs klausė: Kodėl tu rašai poeziją? Tu galėtum būti gydytoja.
 - Tėvai man sake, kad nemokės už meno bakalaurą. Aš būdama užsispyrusi žemaitė sakiau kad studijosiu “medicinos iliustracijos studijas.” Man dėl to reikėjo stoti į meną (daile) ir paimiti daug gamtos mokslų ir chemijos kursų. Aš taip ir padariau. Bet tada pasakiau tėvams, kad ši profesija keičiasi ir neverta man stoti.

Teorijos apie kūrybiškumą

- Dabartiniai mokslininkai įrodinėja, kad mūsų kūnai ir smegenys yra pritaikyti menams ir kūrybiniam veiksmams
 - Neuroarts: studijuoja kaip estetiški patirtys paveikia mūsų kūnus ir elgesį
 - Mokslininkai turi technologija žiūrėti į mūsų smegenis ir suprasti kaip estetiški patirtys mus paveikia. Jie gali matuoti mūsų akių judesius, širdį, kvėpavimą ir net kurias dalis smegenų ta patirtis paveikia.
 - Mokslininkai specializuojasi: muzika ir mūsų smegenys
 - Vizualus menas ir mūsų smegenys
- Koks yra skirtumas tarp tų kurie kuria meną ir muziką, arba skambina instrumentą ir tų kurie klausosi muzikos ar žiūri į meną, pavyzdžiui muziejuje?

Kas yra kūrybinis procesas?

- Tikslas yra sukurti ką nors originalaus ir efektingo
- Nėra tik fizinis procesas ir nežiūrimi tik į rezultatą
 - Dizainas
 - Knyga
 - Naujas produktas
 - Naujas būdas organizavimo sistemai (versle)
- Jis yra taip pat psichologinis ir emocinis procesas
 - Svarbus mūsų visų sveikatai
 - Padeda su mūsų žmogiškom ypatybėmis; geriau sugyvename kartu

Kūrybiškumo tikslas

- Sukurti idėjas į produktus ir pristatymus
- Produktas yra originalus; niekad nebuvo tokio daikto
 - Bet ir efektingas—issprendžia problema—nauja išvada
 - Gali būti estetiškas grožis arba ne
 - Gali būti bet kas bet kokioje gyvenimo srityje
- Jis taip pat atsako mokslo klausymams (rezultatai tyrinėjimams)
- Ir produktų ir pastatų ir robotų dizainas
- Reikalingas tam kuris laimės Nobelio Premiją

Humanitarinių mokslų studentai Californijoje

In Progress:

Complete!

Bonus: We can stand on it.

Kiek jis yra susijęs su menais? (pvz. Tapyba, skulptūra, ir muzikos kompozicija)

- Ar Jūs esate padarę ką nors originalaus ir efektingo?
- Gali būti iš kasdieninio gyvenimo: iškepėt stebuklingą pyragą, numezgete megztinį su Žemaitės portraitu, pastatete stalą iš seno ąžuolo jūsu kieme.
- Tai Jūs esate kūrybingi!
- Kai pagalvojame kas kūrybiškumas tikrai yra—atrodo savaime aišku
- Bet mes dažniausiai negalvojame šitaip apie kūrybiškumą

Tai ką Jūs galite daryti su mokiniais?

Algimanto Kezio nuotrauka

Alfons Anton / 2009

Iš mano piešimo kurso: piešimas yra pažinimo pratimas kuris padeda su visais mokslais.

“Nature Journaling”:
Gamtos
Dienoraštis

Trys
pamatiniai
klausymai

I notice...

I wonder...

It reminds me of....

Piešimas ir pažinimas

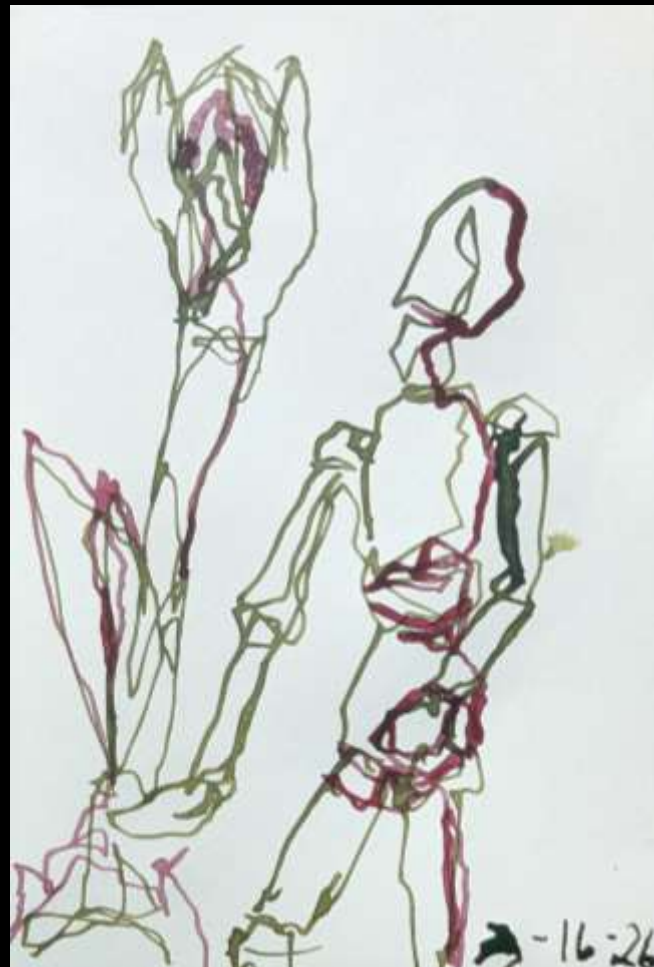
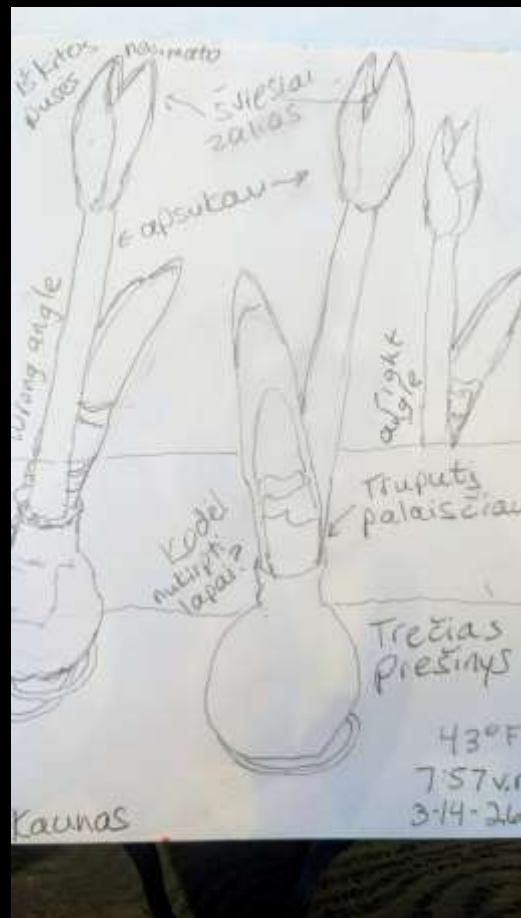

Du skirtingi piešiniai

Daugiau piešinių

Jūsų mokiniai gali piešti labai paprastai. Tikslas yra atrasti formas ir išmokti kaip jas transliuoti ant popieriaus.

Išvados

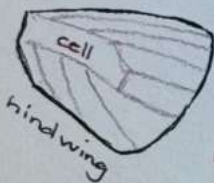
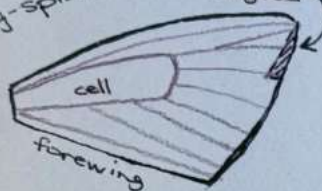
- Naudokite meną refleksijom jūsų klasėje
- Aplankykite ir naudokitės STEAM centrais
- Aplankykite vietinį muziejų su mokiniais
- Aplankykite Mokslo Salą Kaune
- Bandykite priderinti kūrybiškumą ir gilesnį pažinimą į jūsų kursus: gali būti matematikoje, inžinerijoje, gamtos moksluose, literaturoje, ir tt.

Pavyzdžiai

The Butterfly Effect

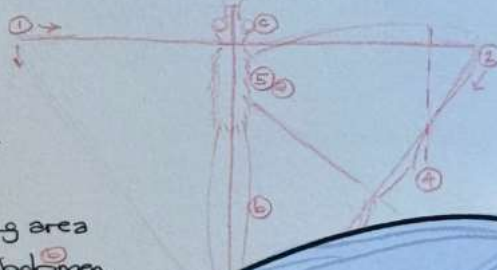
with Jack Laws

General wing-planation sometimes angled

9.12.25
Friday
Day 3
WWC25

"What kind of triangle does your butterfly make?"

- 1 draw a "T"
- 2 draw in the Δ
- 3 trim bottom
- 4 trim forewing area
- 5 add thorax, abdomen, head, antennae

Klausymai?